

BOLETÍN

DEL

Fomento de la Industria, Comercio y Propiedad

DOMICILIO SOCIAL: Ciudadanos, 19, pral.

AÑO III

GERONA Diciembre, 1909

Núm. 26

Extracto de la sesión celebrada por la Junta Directiva en 21 de Noviembre último

Dió cuenta la presidencia de que en virtud de la autorización que le fué concedida en la sesión última, había ordenado el pago de la cantidad de 25 pesetas á la Delegación de la Cruz Roja, con destino á la suscripción abierta para los heridos en la campaña del Riff.

Vista la comunicación del Consejo provincial de Agricultura, acordose haberse enterado con sumo gusto del acuerdo tomado por aquel Consejo en el que hace suya la petición elevada al Ministerio de Fomento, para que sea Gerona la población en donde se celebre en el año 1910, el concurso regional de ganados.

Colocar una estufa en el salón destinado á café.

Convocar para el martes próximo á las 6 de la tarde á las entidades económicas, profesionales y gremios de esta ciudad, para tratar de si es conveniente tomar parte en las próximas elecciones municipales.

Con el mismo objeto de tratar de las próximas elecciones municipales, convocar Junta general extraordinaria para el sábado, día 27, á las nueve y media de la noche y la de segunda convocatoria para el domingo siguiente á las 5 de la tarde.

Extracto de la Junta general extraordinaria celebrada el día 28 de noviembre último

Dada cuenta del objeto de la reunión, acordose; 1.º que si bién era conveniente tomar parte en las elecciones municipales, era en la actualidad poco práctico por falta de tiempo; y 2.º nombrar una comisión compuesta de los Srs. Presidente, Vicepresidente segundo y Secretario, para concurrir á la reunión que ha de celebrarse el día 29 con los representantes de las demás sociedades y gremios, dándole amplias facultades para resolver lo que estimen mas conveniente.

QUESTIONS ECONÓMIQUES

(continuación)

El problema de les subsistencies

De tot aquet malestar se n' aprofiten els polítics sense entranyes pera elevarse, puig al observar que 'ls grans núcles d' obrers de les ciutats, sumen una respectabilíssima cantitat de vots, que 'ls poden dur a n' ells, a la consecució de les llurs concupiscencies, no reparen en llençar a la desvalguda classe obrera contra el capitalisme que, venint obligat a competir ab altres pobles mes adelantats, ha tingut, per precisió ineludible, que rebaixar els preus de la ma d' obra deixant en vaga forçosament, molts braços d' homes y substituhintlos ab els de les dones y noys, contravenint les lleys de la naturalesa, matant d' anèmia els cossos y arborant de rabia 'ls esperits, tot lo qual fa que 's presenti pahorós y de difícil solució el problema.

No 'ls hi parlen, no, als obrers, aqueixos polítics,—y aixó qu' ho saben prou,—que la civilització ha desenrotllat els sentiments humanitaris, qu' avuy afortunadament no ho son pas tots els obrers d' explotats y qu' en la vida privada se venen realisant veritables maravelles caritatives.

Els hi parlen solsament de reivindicacions obreres; de la repartició forçosa de la riquesa, com a medi y solució de les qüestions socials, quan no ignoren ells, que la tal repartició es absurda y utópica y que si fós (donèmo per suposat,) realisable, no arriuarien á correspondrer, a cada familia de les que compta 'l mon, més enllá de trecents duros, cantitat insuficient, de bon troç y per bé que 's manegi, pera subvenir á llurs necessitats.

No 'ls hi parlen, no, dels fracassos del individualisme, y del socialisme, ni tampoch els h

deixen entreveure que 'l malestar actual no ha sigut originat per errors polítics, sinó per equivocacions econòmiques, perquè aixó no 'ls hi convé y, ells, devant de ses conveniencies particulars, saben sacrificar, sense escrúpols, de cap mena, el bé general.

Si nosaltres tinguesim prou autoritat, per ésser escoltats ab atenció, per les grans masses obreres, els hi diríem, ab tota la fe y ab tot el entusiasme qu' engendra una convicció, adquirida, després de llarchs estudis y de continuades investigacions.

El problema capdal, que conmou a la societat moderna y que li produheix aquestes ferides que tant malestar li donen; el problema capdal, que conmou a la societat moderna y que pot arribar a engendrar l' anarquia universal; el problema capdal, que conmou a la societat moderna, y en quina solució están inteiessats tots els parts y tots els individus ja que d' ella depen la felicitat de la Humanitat, tota, es que la producció dels queviures **RESULTA CARA, MÉS QUE CARA; CARÍSSIMA**, en relació de les exigencies del mercat y del migrats guany's qu' avuy se realisen.

¿Té solució aquer problema en nostra Patria? Mirémho.

III

¿Hont trovará, l' home, un remey pera evitar la fam si no es la terra que l' alimenta desde qu' obre 'ls ulls a la vida?

Tot lo criat viu del productes de la terra; en ella, tot comença y tot acaba.

Aquestes reflexions, aquestes veritats axiomátiques, ens han dut a l' ànim, el convenciment de qu' en la terra, pot trovarse la solució veritable del problema, y no sabem atinar per quines aberracions, els directors de la política espanyola, han fixat y dirigit la llur atenció cap a unes altres bandes.

Pera nosaltres, es una veritat inconcusa que, desde la iniciació del malestar que 'ls corseca, s' ha sofert una grandíssima y funesta equivocació.

Se considera que la industria era la que feya riques a les nacions, y per aixó, a n' ella se dediquen totes les inteligencies privilegiades; se considera que, com a conseqüencia de llurs invents, les industries produheixen més que la terra y que porten facilment als pobles al imperi sobre d'els altres, y en virtut d' aquestes consideracions, com déyem, han desdeñat el conreu de la Agricultura, y aquesta, deixada a mans ineptes, si no ha retrocedit, quan menys, no ha avençat de la manera deguda, (com ho prova qu' encare en moltes comarques espanyoles s' usen les arades qu' emplea-

ven els antichs romans) y ha donat que la terra empobrida, exhausta, anquilada, no 'ns hagi produhit tot lo que podia y debia proporcionarnos.

En consonancia ab aquestes consideracions errònies, s' ha obrat sensetenir present que anquilada la terra, anquilada y empobrida queda la Patria pera la que 's desitja florida hermosa.

Per l' agrupació de grans masses obreres que podien, ab facilitat, fer sentir llurs veus aixordadores y fer pesar la seva influencia electoral, els polítics, (per mal nom estadistes) se decantáren en favor d' elles, desohint els prechs dels pobres agricultors que demanaven protecció, car trovantse isolats, llurs queixes se perderen en la buydor y si alguna vegada arribáren fins a les orelles dels que manaven la barca de l' Estat, ho fóren tan derilitades que ni les consideráren dignes de tenirse en compte.

Aixís hem aconseguít els temps actuals en que 'ls industrials mateixos (per quins sembla que 's varen realisar les revolucions modernes), se queixen de que la terra no produheixi lo sñficiet pera abaratir la alimentació de la classe obrera y poguer aixís, en forma decorosa y justa rebaixar quelcom la ma d' obra, pera concórrer y vencer en la competencia universal de les fabricacions.

Y tot just are se comensa a notar en el nostre pahís, lo qu' en altres ja s' havia previst y estudiat fa una pila d' anys.

Ja avans de 1840 en Alemanya se publicava la teoria de l' alimentació mineral de les plantes, fent véurer qu' aquestes extreyen del terreny les substancies inorgániques qu' en llur composició entraven y desde allavors en Alemanya, deixá d' ésser el ofici d' agricultor un dels oficis més humils, pera convertirse en carrera científica, y el conreu de la terra passá a ser una industria mereixedora de tota mena de consideracions y de tota classe de proteccions oficials de l' Estat, per la seva intel·ligent coloboració en el progrés y benestar de la Humanitat.

Y com que ja començava a preocupar, a les hores, l' excés de l' industrialisme y la manca de productes agrícol's pera la obtenció económica de la vida de les classes profetaries, d' aquí qu' aquell pensador Imperi procurés el augment de producció, adins de casa seva, aplicant a la Agricultura els coneixements suministrats per la Química y obtenint, en paga, lo que lògica é indefectiblement, havia d' obtenir; millors collites.

L' analisis del terreny y de les plantes donant a conéixer lo qu' aquestes necessiten y

posantho als camps que no ho possehihen, retorná a la Alemanya, la preponderancia mundial, que, per excés d'industrialisme, habia estat a risch de perdre.

No tardáren gayre a imitar a Alemanya, França, Inglaterra, Italia, &: solsament nosaltres som els que necessitem empenyes pera seguir el camí que 'ns portaria a la salvació.

No dubtem, gens, nosaltres, que introduhint definitivament la Química en la ciencia agrícola del nostre país, y donant a les plantes els elements que necessiten pera llur desenrotll, obtindriem magnífichs esplets qu' abaratirien d' una manera increíble l' alimentació del poble, posantnos en condicions de resistir a la competencia de les altres nacions y donant una camada gegantina en la pacifició del esperits y disposantnos pera cercar, ab probable exit, solucions al problema social, tan greument presentat a Espanya.

IV

Pera termenar el nostre treball y pera demostrar que les nostres asseveracions no son fétes a la bona de Déu, ens permatén posar seguidament els resultats obtinguts ab l' empleyament dels adops químichs, en uns ensaigs realisats en varies comarques espanyoles, l' any 1904.

**

POBLE DE CORAO, PROVINCIA D' ASTURIAS

Ensaig comparatiu, entre adób químich incomplet, adób químich complet y fems de quadra, en el conreu de blat-de-moro.

Feixes	Superficie	Classe d' adób	Kgs.
1. ^a	10 áreas	Superfosfat de calcs	26
2. ^a	10 »	Sulfat de potassa	6
3. ^a	10 »	Nitrat de sosa	30
4. ^a	10 »	Superfosfat de calcs	25
5. ^a	10 »	Sulfat de potassa	6
6. ^a	10 »	Nitrat de sosa	30
		Igual	»
		Fems de quadra	6900

Resultats

Feixes	Gastos complets	Valor de la collita	Benefieis
1. ^a	Ptas. 38'65	Ptas. 98'50	Ptas. 59'85
2. ^a	38'25	94'80	56'55
3. ^a	48'15	112'70	64'55
4. ^a	32'15	139'20	87'05
5. ^a	52'15	134'80	82'65
6. ^a	68'15	91'70	23'55

Com se pot véurer, els beneficis obtinguts, empleyant l' adób químich complet, sobrepujen als lograts ab fems de quadra, (qu' es l' adób generalment usat a Espanya), en Ptas. 63'50 y si a n' aquets beneficis afegim les 16 que costá de menys el conreu, tenim una ganancia o augment de producció, de força més del cent per cent, cosa que faria abaratir d' una manera considerable el bat-de-moro, y com aquet generalment, s' emplea pera engreixar el bestiar, podríem menjar la carn a la meytat del preu que la paguem ara.

Passa igual en altres conreus? Veyámho.

PATATES DE SECA

Ensaigs en quatre feixes

Feixes	Superficie	Classe d' adób	Kgs.
1. ^a	10 áreas	Fems de quadra	500
		Superfosfat de calcs	4'75
2. ^a	10 »	Sulfat de potassa	2
		Nitrat de sosa	4
3. ^a	10 »	Sulfat de calcs (guix)	4
4. ^a	10 »	Igual	»
		Igual que la 1. ^a	»

Resultats

Feixes	Gastos	Ingressos	Benefieis
1. ^a	Ptas. 13'50	Ptas. 11'25	Pts. — 2'25
2. ^a	12'25	18'00	5'75
3. ^a	12'25	17'25	5'00
4. ^a	13'50	10'80	— 2'70

Com se pot notar, en el conreu de la patata, s' obtingué ab l' adób químich un benefici de ptas. 5 que sumades al déficit o pèrdua de 2'25 que resultá del empleyament de fems de quadra y les 1'25 que costá menys el conreu, dona un sobrepuig de 8'50 pessetas en una área, augment de producció que abaratiria considera-

blement un dels articles del que més consum s' en fa, pera la alimentació.

I una cosa parescuda passa en el conreu d' altres plantes, com son sebes, fesols, pebrots, faves, pésols & &.

Ensaig del adób químich, en el conreu de blat, fet a Villar del Arzobispo, provincia de Valencia.

Feixes	Superficie	ADOBS	Kgs.
1. ^a	833'14 m ²	CAP	
2. ^a	831'14 "	Fems de quadra	260
		Superfosfat de cals	20
		Clorur potássich	3
3. ^a	831'14 "	Sulfat d' amoniach	11
		Superfosfat de cals	20
		Clorur potássich	3
		Sulfat d' amoniach	5
4. ^a	831'14 "	Superfosfat de cals	20
		Clorur potássich	3
		Nitrat de sosa	8
		Nitrat de sosa	7
5. ^a	831'14 "	Superfosfat de cals	20
		Clorur potássich	3
		Nitrat de sosa	8

Resultats

Feixes	Gastos	Ingressos	Beneficis
1. ^a	26'50 ptas.	17'56 ptas.	8'49 ptas.
2. ^a	30'55 »	36'00 »	5'45 »
3. ^a	29'65 »	38'74 »	9'09 »
4. ^a	30'50 »	43'02 »	12'52 »
5. ^a	30'60 »	44'39 »	13'79 »

Com se veu, l' emplantament del adób químich en el conreu del blat, no pot ésser més falaguer, ja que doná un augment grandíós de producció, ab el qual se podria obtenir una bona rebaixa en el preu del pa.

(Concluirá).

ESTADO DE INGRESOS Y GASTOS DEL MES DE NOVIEMBRE DE 1909

INGRESOS			PAGOS		
CONCEPTOS	Ptas.	Cts	CONCEPTOS	Ptas.	Cts
<i>Existencia del mes anterior.</i>	68	37	Personal.	30	
Cuotas de socios de número	196		Alquileres.	100	
Cuotas de socios eventuales.	21		Suscripciones.	5	75
Cuota de la «Económica»	10		Impresos, papel, tinta, etc.	10	
			Contribuciones.	59	27
			Alumbrado y agua potable.	35	50
			Biblioteca	2	
			Suscripción para los heridos de Melilla	25	
			Imprevistos.	2	30
			<i>Saldo para el mes siguiente..</i>	25	55
TOTAL.	295	37	TOTAL.	295	37

Gerona 30 de Noviembre de 1909.—El Tesorero F. MONSALVATJE.

V.º B.º, El Presidente, J. FRANQUESA.